

Pozměňovací návrh
k vládnímu návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském,
o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů, ve znění
pozdějších předpisů
(sněmovní tisk 724)

Předkládá: ing. Martin Kolovratník

1. Bod 23. nově zní:

„23. § 30 nově zní:

„§ 30

Volná užití

- (1) Za užití díla podle tohoto zákona se nepovažuje
- a) užití či vytvoření záznamu, rozmnoženiny či napodobeniny díla pro osobní potřebu fyzické osoby či vlastní vnitřní potřebu právnické osoby nebo podnikající fyzické osoby,
  - b) užití či vytvoření záznamu, rozmnoženiny či napodobeniny díla pedagogem, žákem školy či studentem vyšší odborné školy nebo vysoké školy pro účely výuky a prezentace jejích výsledků
  - c) užití rozmnoženiny díla při léčbě či terapii pacientů ve státěm registrovaném zdravotnickém zařízení či terapii klientů sociálního zařízení,
  - d) užití rozmnoženiny díla při vědecké činnosti zaměstnancem vysoké školy, univerzity, vědecké či výzkumné instituce,
- jehož účelem není dosažení přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu.
- (2) Do práva autorského tak nezasahuje ten, kdo pro vlastní osobní potřebu, pro osobní potřebu fyzické osoby či vlastní vnitřní potřebu právnické osoby nebo podnikající fyzické osoby či účel výuky dílo užije či zhotoví záznam, rozmnoženinu nebo napodobeninu díla. Záznam, rozmnoženina nebo napodobenina díla nesmí být použita k jinému účelu než uvedenému v odst. 1 a musí být jako rozmnoženina nebo napodobenina zřetelně označena.
- (3) Do práva autorského nezasahuje ten, kdo pro vlastní osobní potřebu, pro osobní potřebu fyzické osoby či vlastní vnitřní potřebu právnické osoby nebo podnikající fyzické osoby zhotoví rozmnoženinu díla jako záložní kopii za účelem ochrany originálu před poškozením nebo zničením, pokud nabyvatel rozmnoženiny vlastní práva k užití originálu díla.
- (4) Do práva autorského nezasahuje ten, kdo pro vlastní osobní potřebu, pro osobní potřebu fyzické osoby či vlastní vnitřní potřebu právnické osoby nebo podnikající fyzické osoby pořídí záznam zvukového, zvukově obrazového nebo jiného záznamu, rozhlasového programu, televizního pořadu při jeho provozování ze záznamu nebo jeho přenosu (§ 20) pokud pak následně tento záznam použije pouze k přehrávání v jiný čas, než byl čas vysílání, provozování ze záznamu nebo přenosu.

(5) Nestanoví-li tento zákon dále jinak, je užitím podle tohoto zákona zhotovení rozmnoženiny či napodobeniny díla architektonického stavbou pro osobní potřebu fyzické osoby či vlastní vnitřní potřebu právnické osoby nebo podnikající fyzické osoby.

(6) Ustanovení § 25, 43 a 44 nejsou odstavci 1 až 4 dotčena.““

2. Za dosavadní bod 25. se vkládá nový bod 26., který zní:

„26. Za §30b se vkládá nový §30c, který včetně nadpisu zní:

„§30c

Tradiční lidové dílo

Za užití díla podle tohoto zákona se nepovažuje užití díla tradičního lidového, které nesplňuje definici §3 písm. b) pro výtvar tradiční lidové kultury.

- a) Tradiční lidové dílo je hudební skladba, píseň, báseň, text či notový záznam nápěvu či aranžmá pro jednotlivé nástroje, nebo jiné dílo vztahující se k tradiční lidové kultuře či tradičnímu řemeslnému postupu; v českém jazyce nebo jeho nářečích, případně v jazyce národnostní menšiny, užívaných na území ČR; vytvořené na území ČR; splňující atributy autorského díla dle § 2; od jehož prvního uveřejnění dle §4 uplynulo nejméně 30 let; u něhož dnes široké veřejnosti není znám autor díla nebo jeho součásti (vizuální podoby, zpracování materiálu, postupu výroby, textu nebo nápěvu, notového či kytarového záznamu nápěvu nebo aranžmá pro jednotlivé nástroje) a které je vedeno ve veřejně přístupném rejstříku, který je zřízen k evidenci, zachování a ochraně národní kultury dle tohoto zákona.“
- b) Veřejně přístupný rejstřík tradičních lidových děl zřizuje MK ČR. V rejstříku vede jednoznačné identifikační údaje o autorech (pokud existují), interpretech, producentech či výrobcích, rozlišujících znacích díla (vizuální podoba, materiál, postup výroby, zvuková či obrazová nebo obrazově zvuková podoba, text nebo nápěv, notový či kytarový záznam nápěvu nebo aranžmá pro jednotlivé nástroje), vlastníkově originálu a místě jeho umístění, případně jiné fyzické podoby díla (pokud je známa), informace o regionu a dalších etnografických podrobnostech původu, jazyce a rozšíření díla.
- c) Navrhnout zařazení díla do rejstříku tradičních a lidových děl a navrhnout doplnění chybějící informace o do rejstříku již zařazených dílech je oprávněn každý občan ČR, spolek, odborné etnografické nebo etnologické pracoviště či muzeum. O zařazení, odložení zařazení či nezařazení rozhoduje MK ČR na základě odborného posudku odborného etnologického nebo etnografického pracoviště organizační složky státu způsobem, stanoveným vyhláškou, do 60 dnů od doručení návrhu ministerstvu. Informace o přijetí návrhu, odborném posudku a rozhodnutí je součástí rejstříku.
- d) Označení rozmnoženiny v rejstříku evidovaného tradičního lidového díla musí obsahovat slova „dílo tradiční kultury“ nebo „dílo lidové kultury“ a označení regionu původu, případně autora nebo autory.
- e) Autor díla či vlastník práv k užití může navrhnout zařazení díla do rejstříku tradičních lidových děl i dříve, než určuje zákon.
- f) Rejstřík včetně dokumentových příloh v otevřeném formátu musí být nezpłatně přístupný veřejnosti prostřednictvím sítě elektronických komunikací.““

Odůvodnění:

Dosavadní formulace volného užití je naprosto nejasná a neříká explicitně, že není nelegální vytvoření bezpečnostní kopie díla – nejčastěji počítačového programu nebo databáze, ale i díla výtvarného či fotografického pro osobní potřebu či vlastní vnitřní potřebu vlastníka originálu. Neříká také, že pro vlastníka práv k originálu může tuto kopii vytvořit vlastníkem pověřená osoba.

Dosavadní formulace navíc dělá rozdíl mezi vlastní osobní potřebou, osobní potřebu fyzické osoby či vlastní vnitřní potřebu právnické osoby nebo podnikající fyzické osoby, i když de facto jde o totéž užití, ze kterého není hospodářský nebo obchodní prospěch.

Nová formulace jednoznačně vymezuje účel užití, vytvoření rozmnoženiny nebo napodobeniny díla, vytvořené pro vlastní osobní potřebu, osobní potřebu fyzické osoby či vlastní vnitřní potřebu právnické osoby nebo podnikající fyzické osoby či užití pro účel výuky, léčbě či terapii nebo vědecké činnosti a určuje, že

- 1. z této rozmnoženiny nesmí mít vlastník hospodářský nebo obchodní prospěch*
- 2. musí být zřetelně označena.*

Za podstatné a zejména hodné zvláštního zřetele je nutno považovat volné užití díla ve vzdělávacím procesu, v arteterapii, muzikoterapii a jiných metodách léčby ve státěm registrovaném zdravotnickém zařízení či sociálním zařízení

Odlíšnost mezi odst. 2 a 3 je v tom, že při rozmnožení za účelem ochrany originálu před poškozením nebo zničením je možné rozmnoženinu používat k dosažení přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu.

*Odstavec (4) legalizuje záznam rozhlasového programu, televizního pořadu, hudebního či audiovizuálního díla při jeho provozování ze záznamu nebo jeho přenosu, **pokud je účelem přehrání v jiný čas, než je čas provozování ze záznamu nebo přenosu.** Technické zařízení obsahující jako záznamové médium počítačový disk, flash paměť, případně SSD disk pro takto opožděné přehrávání jsou již dnes součástí každého kvalitního televizního přijímače, některých audiovizuálních služeb na vyžádání či se prodává jako samostatné zařízení pod označením „PVR – personal video recorder“. S tím už částečně počítá i § 25, ale § 30 to neumožňoval.*

Paragraf 7 určuje novou zvláštní kategorii děl, které jsou autorskými díly, ale jejichž význam pro národní kulturu či kulturu národnostních či etnických menšin na území ČR a zachování jejich užívání a šíření je hodný zvláštního zřetele. Proto tato díla určuje k volnému užití. Návrh vychází ze specifiky šíření české kultury v prostředí Rakouska Uherska, kdy řada etnografů zpracovávala během terénního výzkumu původní, lidové výtvořky a tvořila z nich díla nová, dnes ovšem chápána jako zlidovělá či lidová. Jednalo se nejen o hudbu, ale i básně, pohádky či výrobky vyrobené tradičními řemeslnými postupy a technikami, specifickými vždy v daném regionu. Na tuto práci navázali etnografové během trvání Československé republiky, ale i po 2. světové válce, kdy se jim dostalo institucionálního uznání a rozvíjely se folklórní aktivity, vzniklo Ústředí lidové umělecké výroby, Družstevní práce a další instituce pro definování bohatství národní kultury. V Československém rozhlase například vznikl a dlouhodobě působil Brněnský orchestr lidových nástrojů BROLN, jehož autoři modernizovali a interpretovali moravskou folklórní hudbu. Stát podporoval vydávání

zpěvníků „lidových“ písní, mající původ v etnografickém výzkumu z 20-50 let 20. století (např. POLÁČEK, J.: Slovácké pěsničky I-V.. Praha 1950; ŠTEFAN, Z.: Písně o Hodoníně. Hodonín. 1975; Podluží v lidové písni. Brno 1988; KOPULETÝ, Vlastimil – MACINKA, František – ONDRÁŠKOVÁ, Marta – KOBZÍK, Josef: Od Břeclavi teče voda čistá. Sborník podlužáckých písní 1984) a podporoval i taneční kulturu regionů.

Řada těchto děl tak sice má autory, kteří původní lidová díla upravili pro moderní jazyk nebo jinou nástrojovou skladbu, ale veřejnost vnímá tato díla stále jako lidová.

Vytvoření veřejně přístupného rejstříku takovýchto děl a jejich volné šíření je jednou z mála cest, jak udržet jazyk a kulturu regionů i nadále stále živou, a jak uchovat národní kulturu i pro další generace.

Původní znění §30

§ 30

Volná užití

(1) Za užití díla podle tohoto zákona se nepovažuje užití pro osobní potřebu fyzické osoby, jehož účelem není dosažení přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu, nestanoví-li tento zákon jinak.

(2) Do práva autorského tak nezasahuje ten, kdo pro svou osobní potřebu zhotoví záznam, rozmnoženinu nebo napodobeninu díla.

(3) Nestanoví-li tento zákon dále jinak, užitím podle tohoto zákona je užití počítačového programu či elektronické databáze i pro osobní potřebu fyzické osoby či vlastní vnitřní potřebu právnické osoby nebo podnikající fyzické osoby včetně zhotovení rozmnoženiny takových děl i pro takovou potřebu; stejně je užitím podle tohoto zákona zhotovení rozmnoženiny či napodobeniny díla architektonického stavbou i pro osobní potřebu fyzické osoby či vlastní vnitřní potřebu právnické osoby nebo podnikající fyzické osoby (§ 30a) a pořízení záznamu audiovizuálního díla při jeho provozování ze záznamu nebo jeho přenosu (§ 20) i pro osobní potřebu fyzické osoby.

(4) Rozmnoženina nebo napodobenina díla výtvarného zhotovená pro osobní potřebu fyzické osoby podle odstavce 1 musí být jako taková vždy zřetelně označena.

(5) Rozmnoženina nebo napodobenina díla výtvarného zhotovená pro osobní potřebu fyzické osoby podle odstavce 1 nesmí být použita k jinému než tam uvedenému účelu.

(6) Ustanovení § 25, 43 a 44 nejsou odstavcem 1 dotčena.